

Son saldırıdan sonra Gazze Şeridi'nin yeniden inşası için ihtiyaçların ön değerlendirmesi - Mayıs 2021

1. Kurum Hakkında Bilgiler

Kurum Adı :	Gazze Destek Derneği	Kuruluş yılı :	2014
Ruhsat no :	34-209-183	Ruhsat Mercii :	Türkiye İstanbul Valiliği
Merkezi :	Akşemsettin Mah. Akdeniz Cad. Hakperest sk. No:16 Daire:18 / Fatih - İSTANBUL		
Telefon :	0090 212 621 7973	web sayfası:	www.gazzedestek.org
Cep Telefonu:	0090 552 244 4320 0090 537 917 5471	e-posta :	info@gazzedestek.org
İletişim Sorumlusu	Abdalmajed ALALOUL Caner KÖKTAŞ	Görev :	Dernek Müdürü Yurtiçi Koordinasyon
Banka Hesap Bilgileri			
Gazze Destek Derneği KUVEYT TÜRK BANK –FATİH – İSTANBUL-TURKIYE SWIFT CODE: KTEFTRISXXX IBAN (TR56 0020 5000 0101 8863 1001 02) EUR IBAN (TR83 0020 5000 0101 8863 1001 01) USD IBAN (TR67 0020 5000 0101 8863 1000 01) TL			
Çalışma Alanı	- Sosyal sürdürülebilirlik; Elverişli konut, istihdam, Sağlık, Eğitim, Güvenlik hizmetleri, Gıda güvenliği. - İnsani faaliyetler: İnsani ortaklık, önleyici ortaklık, kurumsal kalkınma. - Çevresel sürdürülebilirlik; Temiz enerji, tatlı su, temiz çevre.		
Faaliyet Gösterdiği Bölgeler	Filistin, Türkiye, Suriye, Lübnan, Ürdün, Yemen, Endonezya, Burma, Afrika.		
Hedefleri	- Küresel sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleşmesine katkıda bulunmak. - İhtiyaç alanlarına insani ve kalkınma ihtiyaçlarının sağlanmasına aktif olarak katkıda bulunmak. - İhtiyaç duyulan bölgelerinde savunmasız insan haklarının desteklenmesine katkıda bulunmak. - İhtiyaç duyulan bölgelerde insani yardım ve kalkınma çabalarının koordinasyonuna ve entegrasyonuna katkıda bulunmak. - Finansmanın etkisini arttıran katılımcı tavırla Gazze Şeridi'ndeki insani yardım faaliyetlerinin geliştirilmesi.		
2020 Yılındaki en önemli icraatlar	- Dernek, 455 proje uyguladı ve bunlardan 1.287.848 bin kişi istifade etti. - Dernek Gazze'deki resmi gazetelerde en fazla ihale yayınlayan dernek oldu. - Projeler 20 devletten 86 kuruluş tarafından finanse edildi. - Dernek, yedi dilde Gazze Şeridi'nin İnsani Durumu Raporunu yayınladı ve dünyaya dağıttı. - Dernek, Gazze İki Kuşatma adı altında uluslararası ortak bir kampanya başlattı.		

Hazırlık

Gazze Şeridi zor insani durum ve sert yaşam koşullarından sıkıntı çekmektedir. Öyle ki; Filistinli aileleri acı ve sıkıntılar hiç bırakmaz. Özellikle kuşatmanın 15. yılında onları çok zorlamaktadır. Gazze Şeridi hala hayatın her alanında (Sosyal – Yaşam – Ekonomik – Sağlık – Eğitim) büyük ve açık etkilerinin görüldüğü sonuçlarından çok muzdariptir. İşsizlik oranı: %48,6, Yoksulluk oranı: %56'ya yükselmesi ve Özellikle 10 Mayıs 2021 tarihinde başlayan ve 11 gün süren eden İsrail'in saldırılarından birçok sektör zarar görmüştür. Hükümet Enformasyon Dairesi'nin, %61'i konut ve altyapı sektöründe, %33'ü ekonomik sektörde ve %6'sı sosyal kalkınma sektöründe olmak üzere tahmini zararın 479 milyon dolar olduğunu açıkladığı yerde kayıplar şu şekilde dağıtıldı:

Madde	Değer \$
İskan	144.752.400
Kamu Kuruluşları ve Devlet Binaları	30.000.000
Ulaşım v taşıma	2.051.350
Enerji ve elektrik	14.991.297
İletişim ve Bilgi Teknolojisi	7.569.517
Yollar	62.395.850
Kanalizasyon ve su	17.562.660
Belediye Hizmetleri ve Yerel Yönetim	13.099.861
Ekonomik sektöre doğrudan zararlar	74.200.000
Turizm	3.640.000
Tarım	78.250.000
Sağlık sektörüne doğrudan zararlar	4.677.994
Eğitim	7.215.956
Kültür, spor ve dini kurumlar sektörü ve sivil toplum	13.475.696
Sosyal kalkınma sektöründeki kayıplar	5.117.419
Toplam	479.000.000

– **Gazze'nin yeniden imarı için sizlere önerilerimizi sunuyoruz**

– **İnsani hasar:**

İşgalci İsrail, 66'sı çocuk- 41'ı kadın- 17'si yaşlı ve 5'i engelli 259'dan fazla şehite neden olmuştur ve 525'i ağır ve orta, 685'i çocuk ve 480'ni kadın olmak üzere 2.211 fazla yaralıya sebep olmuştur. Buda Gazze Şeridi'ndeki Çocuklar ve kadınların üzerinde korku ve büyük bir psikolojik baskı yarattı, Avrupa-Akdeniz Merkezi'nin son istatistiklerine göre Gazze Şeridi'ndeki çocukların %91'i savaştan sonra psikolojik travma yaşamakta. Savaşın ardında 80 kadın dul kalmıştır. 10 erkek eşini kaybetti. Bu da, 220'si 14 yaş altı olmak üzere 302 çocuğun yetim kalmasına neden olmuştur.

– Sivil ailelere yönelik katliamları ve saldırıya uğrayanların sayılarını gösteren tablo ekte dir:

Aile	Şehit Sayısı	Kadın	Çocuk
El Tanani	6	1	4
El Telbeni	3	1	2
İsa	2	-	-
El Masri	5	-	4
Şerir	4	1	2
Arfe	2	2	-
El Attar	5	1	3
Emen	4	3	-
El Hadidi	5	1	4
Abu Hatab	5	1	4
El Kulak	21	6	8
Abu Auof	10	6	1
Eşektente	5	1	4
El Afranci	5	1	4
Abu Dayer	2	-	1
Salihe	3	1	1
Berke	2	-	-
El Zebde	2	-	-
El Mensi	2	-	-
	93	43	25

– İnsanlara verilen zarar ve nasıl destek yapabileceğinizi kısaca özeti aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Zarar	Adet	Yardım	Değer \$	Toplam \$	
Şehitler	259	Nakdi yardım	2.000	518.000	
Yetimler	220	Yıllık sponsorluk	600	132.000	
Yaralılar	2.200	Tedavi (İlaçlar – Tıbbi Malzemeler – Yardım araçları)	525 ağır yaralanma	10.000	6.093.000
			1686 orta yaralanma	500	
		Nakdi yardım	525 ağır yaralanma	500	684.000
			1686 orta yaralanma	250	
Saldırdan psikolojik olarak etkilenenler	30.000	Psikolojik tedavi seansları - ilaçlar - psikolojik çantalar - eğlence gezileri	60	1.800.000	
Toplam \$				9.227.000	

1. Sağlık Sektörü

Gazze Şeridi'ndeki hastanelerde gerekli operasyonları yapmak için işletmek için ciddi bir ilaç, tıbbi malzeme ve yakıt sıkıntısı çekilmektedir. Filistin Sağlık Bakanlığı tıbbi ilaç eksikliğinin %44, tıbbi malzeme eksikliğinin %31, acil tıbbi madde eksikliğinin %26 ve acil tıbbi malzeme eksikliğinin %22 olduğunu açıkladı. Gazze Şeridi'nde günlük elektrik kesintisi 18 saattir.

Filistin Sağlık Bakanlığı'nın Gazze Şeridi'ne yönelik saldırıdan sonra yayınladığı rapora göre, işgal güçleri saldırıda sağlık tesislerini tahrip etti ve bombaladı. 8 merkez çok büyük, 14'ten fazla merkez kısmen hasar görmüştür. Sağlık hizmetlerinin sunumunda aksamalara ve alet, ilaç ve tıbbi malzeme eksikliğine yol açmıştır. Bu, saldırıdan yaralananlara acil sağlık desteği sağlamasında Sağlık Bakanlığı'na ağır bir yükün olmasına neden olmuştur. COVID-19'u inceleyen tek merkezi laboratuvar hasar görmüş ve tamamen bozulmuştur. Saldırıda, evinden olan ailelerin UNRWA okullarında ve akraba evlerinde kalması sonucu COVID-19 vakası sayısında %30 artışa neden olmuştur. Sağlık sektöründeki hasar 4,6 milyon \$'a, devlet sağlık merkezlerindeki mali hasar yaklaşık 2 milyon \$'a ve özel sağlık sektöründeki hasar 2,6 milyon \$'a ulaşmıştır.

Sağlık sektöründeki hasar 4,6 milyon dolar, hükümet sağlık kuruluşlarının aldıkları maddi hasar yaklaşık 2 milyon dolardır, özel sağlık sektörünün hasarlar 2,6 milyon dolar olarak tahmin edilmiştir.

– Sağlık sektörünün yeniden imarı için ihtiyaçların özeti aşağıdaki tabloda verilmiştir:

İhtiyaçlar	Adet/Miktar	Yardım çeşidi	Değer \$	Toplam \$
Sağlık tesisleri (Büyük ölçüde tahrip edilen)	8	Yeniden imar ve restorasyon	200.000	2.300.000
Sağlık tesisleri (Kısmen tahrip edilen)	14		50.000	
Solar (litre)	600.000	Hastanenin çalışmalarına devam etmesi için gerekli yakıtın sağlanması	1,75	1.035.276
İlaçlar	-	Hastanelere gerekli ilaçların temini		6.015.666
Tıbbi malzemeler	-	Tıbbi malzemelerin temini		2.000.000
Cihaz ve aletler	-	Hastaneler için cihaz ve ekipman temini		3.735.170
Yoğun bakım bölümü için tıbbi cihaz ve ekipman ihtiyaçları				2.251.550
Hastaneler için acil durum ekipmanları		-		1.500.000
Yedek parçaların bakım mühendisliği ihtiyaçları		-		1.511.045
Ambulanslar	20	Ambulans temini	65,000	1.300.000
Laboratuvarlar ve kan bankaları için acil ihtiyaçlar		Malzeme temini		1.185.200
Tıbbi gazlar		Gaz temini		159.809
Tıbbi mobilya		Tıbbi mobilya temini		2.000.000
Hastanelerin acil servis ihtiyaçları		Acil servise temel malzemeler temini		1.500.000
Ameliyat algılama ihtiyaçları		Temel malzemeler temini		3.957.930
Fizyoterapi bölümü ihtiyaçları		Temel malzemeler temini		500.000
X-ray cihazı ihtiyaçları		Temel malzemeler temini		2.500.000
Hastanelerin elektronik destek ihtiyacı		Jeneratörlerin ihtiyaçları - Bilgi teknolojisinin ihtiyaçları		3.436.080
Acik korona ihtiyaçları				2.030.000
STK'ların ihtiyaçları		Yeniden imar ve restorasyon		2.794.478
Toplam \$				39.412.204

Tüm ihtiyaçları detaylı olarak belirten excel dosyası ektedir.

- Sağlık Bakanlığı'na tabi olan sağlık ocaklarına verilen zararlar ve verilen zararın imar ve restorasyon için değeri.

No	Merkez Adı	Zarar Değeri \$
1	Hala Al Şava Kliniği - Kuzey Gazze	154.400
2	El Rimal Kliniği	532.330
3	Bakanlık merkezi	376.555
4	El Kumsyon Kliniği	90.520
5	Endonezya Hastanesi	50.000
6	Beyt El Hanun Hastanesi	45.000
7	Hala Al Şava Kliniği - Gazze	79.520
8	El Derec Kliniği	83.155
9	El Şeymaa Kliniği	46.000
10	Ruh Sağlığı Kliniği - Batı Gazze	62.160
11	El Zeytun Kliniği	92.770
12	El Şate Kliniği	195.720
13	El Kıbbe Kliniği	39.500
14	El Mazagazi va El Baraka Kliniği	35.400
15	Bedensel Engelliler Kliniği	94.840
Dolar bazında toplam		1.977.870

– Sivil Savunma "Sivil Kurtarma"

Gazze Şeridi'nde yaşanan son savaşta en belirgin role sahiptirler, Sivil Savunma tarafından kullanılan araç ve gereçlerin eksikliğine ve eskimiş olmasına rağmen birçok kişinin kurtarılmasına katkıda bulunan Sivil Savunma olmuştur. 4 kanlı savaşa maruz kalmış bir felaket bölgesi olarak bilinen Gazze Şeridi'nde sivil savunmanın birçok ihtiyacının karşılanmasına katkıda bulunmak ve hayatların kurtarılmasına katkıda bulunmak, ayrıca sular altında kalanları kurtarmaya çalışırken savunma araçlarının hasar görmesine de neden olmuştur. İşgalin hedef aldığı bölgelerde hayat kurtarıyorlar.

Madde	Adet/Miktar	Değer \$	Toplam \$
5kg'lık çekiç	50	50	2.500
Filtreli maske	200	250	50.000
kaldıraç diski	100	70	7.000
Alman su atıcı	200	100	20.000
Yangın ceketi	800	25	20.000
Beton kırıcı	20	1.700	34.000
Benzinli el tipi kesici	20	1.100	22.000
Benzinli ağaç testeresi	20	1.600	32.000
watt elektrik verimliliği 3000	300	60	18.000
iş verimliliği	1.000	5	5.000
Benzinli jeneratör 5 kw	20	1.000	20.000
El feneri akışı lite	300	300	90.000
El feneri	200	35	7.000
Kafa feneri	800	38	30.400
kask	300	250	75.000
inç yangın hortumu 2	500	70	35.000

Madde	Adet/Miktar	Değer \$	Toplam \$
3inç yangın hortumu	70	100	7.000
inç su emme hortumu 4	70	70	4.900
Yangın kıyafeti	100	1000	100.000
kurtarma ayakkabıları	500	40	20.000
Amerikan atıcı	70	600	42.000
Panelli siren	60	1.000	60.000
iniş koltuğu	100	220	22.000
orta kurtarma kemeri	100	220	22.000
İniş için keten ipi 14mm	2.000	1	2.000
Yangın pompası	20	2.000	40.000
2 x 3 inç dağıtım üçgeni	70	450	31.500
2inç vana	50	70	3.500
2 inç vana flanşı	70	22	1.540
Litrelik köpük	10.000	3	30.000
Toz ateş silindiri 6 kg	200	75	15.000
42inç demir kesici	100	75	7.500
38inç demir kesici	100	65	6.500
elektrikli makas	100	200	20.000
"Üst üste bindirilmiş" kişisel iletişim cihazları	100	180	18.000
Manuel söndürme baltası	50	90	4.500
Kimyasal ve elektrik için yalıtkan ayakkabılar	200	170	34.000
3kg'lık çekiç	50	40	2.000
ateş çatalı	50	20	1.000
İndirme çengeli	50	70	3.500
5 numaralı köpük karıştırıcı	10	700	7.000
Ambulans Oksijen Tüpü (D)	30	500	15.000
kurtarma kıyafeti	50	1.200	60.000
Toplam \$			1.048.340

– Binalar ve birim konutları

Gazze Şeridi'ne yönelik son saldırı, bazıları 4 konut kulesinde bulunan yaklaşık 2.200 konut tamamen yok olmasına ve neden olmuştur. 15.000 konut biriminin kısmen yok tahrip olmasına ve bunların 1.000'den fazlasının yaşanılmaz hale gelmesine neden olmuştur. Ayrıca aralarında (Al-Salah Derneği, İslam Derneği, Hayırseverler Derneği - Refah) hükümet binaları, medya kuruluşları ve hayır kurumları hedef alınmıştır. 4 cami tamamen, 114 cami kısmen ve 1 adet kilise yıkılmıştır. Vakıflara ait 4 katlı bina hasar görmüştür.

Salah Yetimleri Koruma Derneği'ne bağlı bir okul dahil olmak üzere 132'den fazla devlet okulu, 55 anaokulu, 6 özel okul ve birçok eğitim tesisinin hasar görmesine de neden olmuştur.

İşgal bombaları 75 hükümet tesisini etkiledi, aşırı yoksul ailelere gıda yardımı dağıtan sosyal kalkınma merkezleri, sağlık sektöründeki sağlık tesisleri ve Çalışma Bakanlığı'nın merkezine zarar vermiştir.

Ayrıca, 2014 saldırısında 1.700'den fazla konutun halen yeniden inşa edilemediği ve 59.201 kısmen hasarlı evin restore edilemediği ve hasarın değeri toplam 150 milyon \$ tutarında olduğu belirtilmelidir.

İhtiyaç	Adet/Miktar	Yardım çeşidi	Değer \$	Toplam \$
Birim konut (tamamen yıkılan)	2.200	6 aylık kira bedeli	1.200	2.640.000
		Evleri mobilyalandırma	3.000	6.600.000
		Yeniden imar ve restorasyon	40.000	88.000.000
Birim konut (kısmen yıkılan)	15.000	Evleri mobilyalandırma	500	7.500.000
		Yeniden imar ve restorasyon	1.000	15.000.000
Hükümet binaları (tamamen yıkılan)	50	Yeniden imar	200.000	10.000.000
Hükümet binaları (kısmen yıkılan)	25	Yeniden imar ve restorasyon	50.000	1.250.000
Eğitim tesisleri (büyük ölçüde)	6	Yeniden imar	400.000	2.400.000
Eğitim tesisleri (cuzi ölçüde)	124	Yeniden imar ve restorasyon	25.000	3.100.000
Dernekler ve medya kurumları (tamamen yıkılan)	37	Yeniden imar	50.000	1.850.000
Dernekler ve medya kurumları (kısmen yıkılan)	10	Yeniden imar ve restorasyon	30.000	300.000
Camiler ve kiliseler (tamamen yıkılan)	4	Yeniden imar	254.000	1.016.000
Camiler ve kiliseler (kısmen yıkılan)	115	Yeniden imar ve restorasyon	2.000	230.000
Toplam \$				139.886.000

– İsrail saldırısının Gazze Şeridi valiliklerindeki konut binalarına verdiği zarar:

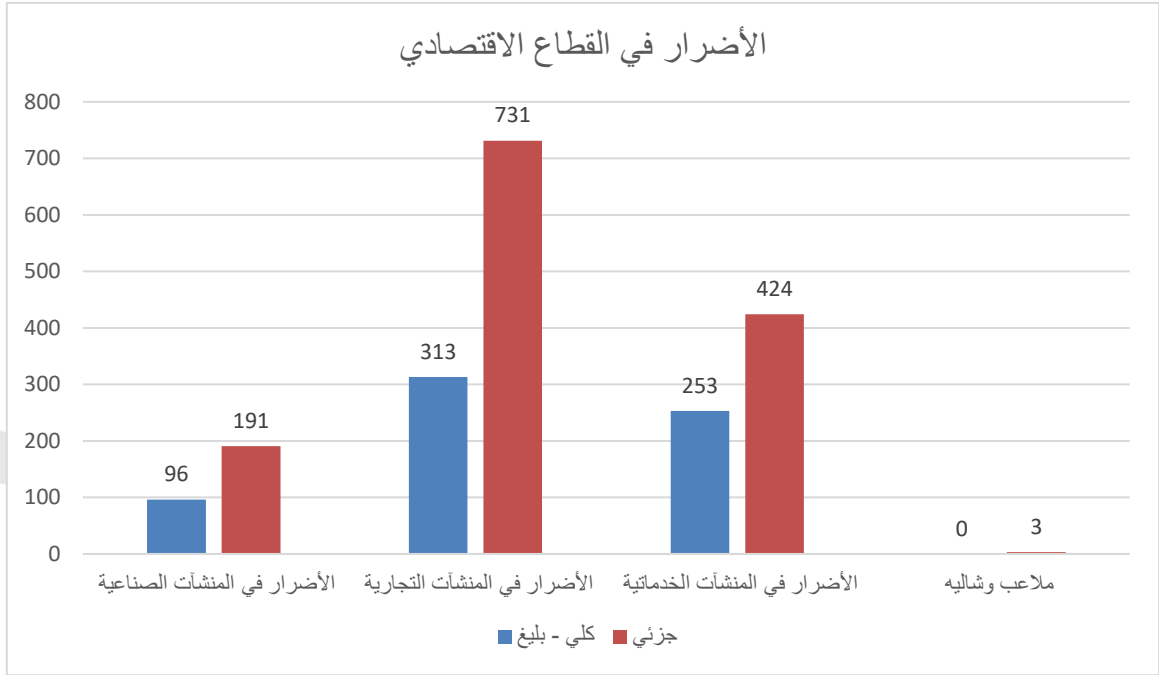
Vilayet	Tamamen yıkılan		Büyük hasar gören	Kısmi/yaşanabilir halde
	Bina sayısı	Birim konut sayısı	Birim konut sayısı	Birim konut sayısı
Gazze vilayeti	99	680	473	15.000
Kuzey vilayet	98	275	310	
Khanyunes vilayet	58	119	108	
El Vusta vilayet	34	50	84	
Rafah vilayet	26	50	53	
Toplam	314	1.174	1.026	

2. Ekonomi Sektörü

İşgal, bankalar, ticari mağazalar, ofisler, şirketler, fabrikalar, bankalar ve sanayi dükkanlarını hedef almıştır. Bu, tesislerde önemli doğrudan hasarlara ve çok büyük mali kayıplara neden oldu ve bu sektördeki çalışanların büyük bir bölümünü temsil eden işsizlik oranlarında artışa neden olmuştur.

Ekonomi Bakanlığı Müsteşarlığı 2.012 sanayi, hizmet ve ticari tesislerin yıkımını duyurmuştur. 23.06.2021 tarihine kadar Ekonomi Bakanlığında kaydedilmiştir ve rakamlar halen artmaya devam etmektedir. Sanayi bölgesinde 20 fabrika tamamen yıkılmıştır. Gübre ve Tarım İlaçları Şirketi'nin depoları bombalanmıştır ve hasarım 7 milyon dolar olduğu tahmin edilmiştir. Saldırıları, tamamen ve kısmi olmak üzere 500 ticari dükkanın yıkılmasına neden olmuştur. Savaş boyunca işlerin durdurulması, birçok işçinin işten çıkarılması ve 20'den fazla turizm şirketinin tamamen yok edilmesi sonucunda turizm sektörünün zarar görmesine neden olmuştur. Sanayi, hizmet, gıda, turizm ve ticari tesislerde meydana gelen hasar nedeniyle 7 bin 800 işçinin işini bırakmasına neden olmuştur. Bakanlığın son istatistiklerine göre kısmen hasarlı sanayi tesisi sayısı 191'e, tamamen veya ağır hasarlı 96'ya, tamamen hasarlı ticari tesis sayısı 313 ve kısmen 731'e, tamamen hasarlı hizmet tesisi sayısının 253 ve kısmen hasarlı 424 olduğunu açıklamıştır. Ayrıca saldırı, 1 spor stadyumunu ve 2 dağ evini kısmen tahrip etmiştir. Ekonomik sektörün doğrudan zararı 74.200.000 olduğu belirlenmiştir.

Vekil aşağıdakiler dahil olmak üzere kayıp türleri olduğunu açıkladığı:

• Doğrudan Kayıp:

1. Tesislere doğrudan zarar “Kısmen veya tamamen yıkılan”
2. Saldırı sırası bu tesislerin durdurulmasından kaynaklanan kayıplar.
3. Bu tesis için makine ve teçhizattaki ekonomik kayıplar.
4. Saldırı sırası işçilerin maaşlarının ödenmesinde ekonomik kayıplar, savaş nedeniyle çalışmamaları, üretim miktarının önemli ölçüde zarar görmesine ve tesisle sözleşme yapan firmalarla ödeme yapılmamasına neden olacaktır.

• Dolaylı Kayıplar:

1. Bu tesisin “tesisin yeniden çalışması ve üretmesi gereken dönem” olan toparlanma dönemindeki ekonomik kayıpları.
  2. Tesisle anlaşmalı firmalara ürünlerin tesliminde yaşanan gecikmeden kaynaklanan ekonomik kayıplar.
  3. Resmi sözleşmelerle onlarla olan ve tesisin bombalanması nedeniyle iyileşme döneminde olan ve çalışmayan işçilerin maaşlarının ödenmesindeki ekonomik kayıplar.
  4. Ajanın başlangıçta Gazze Şeridi'ndeki savaş nedeniyle GSYİH'de 8 milyon \$ kayıp olduğunu açıkladığı ekonomik sektörün GSYİH'sindeki ekonomik kayıplar.
  5. Bu süre içinde işin durdurulması ve başka bir tesise gidilmesi nedeniyle tesisle anlaşmalı firmalarla yenilenmemesinden kaynaklanan ekonomik kayıplar, müteahhitlerin zarar ve kar etmesine neden olacaktır.
- Aşağıdaki tabloda ekonomik sektöre verilen zararlar, sektörün ihtiyaçları ve gerekli müdahaleler için bir ön hazırlık yer almaktadır.

Hasar türü /ihtiyaç	Adet/Miktar	Yardım çeşidi	Değer \$	Toplam \$
Endüstriyel tesisler (tamamen/büyük ölçüde)	96	Acil nakdi yardım	5.000	480.000
		Yeniden imar ve restore	400.000	38.400.000
Endüstriyel tesisler (kısmen)	191	Yeniden imar ve restore	100.000	19.100.000
Ticari kuruluşlar (tamamen)	313	Acil nakdi yardım	5.000	1.565.000
		Yeniden imar ve restore	100.000	31.300.000
Ticari kuruluşlar (kısmen)	731	Yeniden imar	5.000	3.655.000
Hizmet kuruluşları (tamamen)	253	Acil nakdi yardım	5.000	1.265.000
		Yeniden imar ve restore	50.000	12.650.000
Hizmet kuruluşları (kısmen)	424	Yeniden imar	5.000	2.120.000
Spor alanı (kısmen)	1	Yeniden imar ve restore	30.000	300.000
Tarım arazileri ve hayvan çiftlikleri	Tarım arazilerinin ıslahı ve hayvan çiftliklerinin restorasyonu			32.000.000
Araçlar (tamamen)	454	Nakdi yardım ve ıslah	15.000	6.810.000
Bankalar (tamamen)	4	Yeniden imar ve restore	200.000	800.000
Bankalar (kısmen)	6	Yeniden imar ve restore	30.000	180.000
Toplam \$				150.625.000

İhracat Komisyonu Başkanı, sınır kapılarının bu ana kadar kapatılması sonucu Gazze'nin zararı 100 milyon doları olarak açıklanmıştır.

3. Tarım Sektörü

İşgal, tarım arazilerini, tavuk çiftliklerini ve balık çiftliklerini hedef aldığından, tarım sektörü çok büyük zarara uğramıştır. Ayrıca, rastgele bombalama yoluyla çiftçileri yerinden etme ve topraklarına gitmelerine, tarımsal işlerini yapmalarına izin vermeme politikasını benimsedi, bu da sebze mahsullerinde büyük kayıplara neden olmuştur. Tarım arazilerinin ve hayvan çiftliklerinin bombalanmasından kaynaklanan doğrudan kayıplara da yol açmıştır. Tarım bakanlığının son istatistiklerine göre; Saldırının son gününde doğrudan ekonomik hasar 78.250.000 dolara ulaştı. Hasar, tarım arazileri ve su birikintileri sulama şebekeleri ve su taşıma hatlarının bombalanması ve doğrudan hedef alma veya su kesintisi sonucu yüzlerce tarım dönümünün (açık arazi - seralar) zarar görmesine neden olmuştur. Sınır kapılarının kapatılması hayvan yemi tedarikinin durmuş ve çok sayıda kuş ve kümes hayvanının ölümüne neden olmuştur. Bakanlık ayrıca balıkçılık sektörünün zararı 2.650.000 dolar olduğunu açıklamıştır. Balıkçılar teknelerin uğradıkları zarar 250.000 dolardır. İhracatın yapılamaması ve sınır kapılarının kapatılması nedeniyle dolaylı zararlar yaklaşık 4,4 milyon doları bulmuştur. Tarım Bakanlığı, Kerem Abu Salem sınır kapısının kapatılması, Batı Şeria ve işgal topraklarına tonlarca ihracatın girmesi engellenmesi tarım sektörünün doğrudan (126.03.000 dolar) ve dolaylı (78.690.000 dolar) olmak üzere 204 milyon dolar zarara uğradığını açıklamıştır. Bakanlık, tarım ekonomisinin işe dönüş, Yeniden çalıştırma kapasitesi veya ihracat ve ithalat sürecinin 1-5 yıl süre içinde toparlanma kabiliyetinin tarım sektörünün alt sektörleri arasında farklılık gösterebildiğini açıklamıştır.

– Aşağıdaki tablo, valiliklerin tarım ve hayvancılık sektöründeki hasar oranını göstermektedir:

Vilayet	Zarar Oranı
Kuzey Gazze	%35
Khan Yunes	%25
Gazze	%15
Rafah	%15
El Vusta	%10

- Tarım sektörü zararları

Zararlar	Vilayetlere müdahale dağılımı					Bitim	Toplam Miktar	Önceki saldırılarda yok edilen toplam birimler
	Kuzey	Gazze	El Vusta	Han Yunus	Rafah			
Bitki sektöründeki zararlar								
Tarım seraları (kısmi)	330	170	150	770	640	Sera	2060	12.000
Tarım seraları (tamamen)	11	6	0	7	6	Sera	30	
Telef olan araziler sebze + korumalı	5.000	1.520	1.530	2.900	2.850	Dönüm	13,800	55.000
Çilekler	100	0	0	0	0	Dönüm	100	2.500
Tarla mahsulü hasarı	570	800	700	500	155	Dönüm	2,725	16.000
Ağaç zararları (zeytin - narenciye - meyveler - avuç içi - badem)	271	213	19	348	92	Dönüm	943	80.000
Fidanların tamamen yok edilmesi	4	0	0	0	0	Adet	4	
Hasarlı tarımsal ekipman (püskürtme motorları)	0	6	0	0	22	Adet	28	
tarım arazisi çiti	0	3.801	1.100	0	660	Boy-m	5.561	
Tarım depolarının yıkılması	0	306	0	0	3	Adet	309	
tarımsal gübreler	150	0	0	0	0	Ton	150	
tarım ilaçları	100	500	0	0	86	Ton	686	
manuel tarım ekipmanları	0	73	0	0	6	Adet	79	
Hayvan sektöründeki zararlar								
Tavuklar (Kısmi)	10	10	13	3	0	Çiftlik	36	275
Beyaz tavukların ölümü	11.000	11.200	1.400	3.000	13.400	Kuş	40.000	
Etlü tavuklar (Kısmi)	60	20	70	35	6	Çiftlik	191	1.580
İnekler (Kısmi)	25	14	5	15	0	Çiftlik	59	388
Koyunlar (Kısmi)	50	50	25	60	7	Çiftlik	192	
Arı kovanlarının zararları	1.740	890	690	600	143	hücre	4.063	20.000
Su sektöründeki zararlar								
Kuyular	31	22	5	10	2	Kuyu	67	
Beton havuzlar	0	0	0	11	0	gölet	11	
Plastik havuzlar	30	29	50	37	19	gölet	165	
Sulama şebekelerinin yıkılması	330	298	115	300	390	Dönüm	1433	
Ana su hatları	27.400	10.488	670	59.000	6.100	Boy-m	103.658	
Güneş enerji sistemi								
Kuyular	20	8	5	15	4	Adet	52	
Tavuk çiftlikleri	0	0	50	0	10	Adet	60	
Balık yetiştiriciliği	1	2	0	0	0	Adet	3	
Tarım havuzları	10	6	0	18	1	Adet	35	
Balık zararları								
Hasarlı balıkçı tekneleri						Adet	100	
Balık yetiştiriciliği	1	Adet	0	0	0	Adet	1	

– Çevre Sektörü

Gazze'ye yönelik son saldırı çevre sektörüne çok büyük zarar vermiştir. İşgal güçleri, Gazze Şeridi'nde %97 oranında su kirliliği olmasına rağmen, Gazze'de büyük bir felakete neden olan atık su arıtma tesisini hedef almıştır ve kanalizasyon arıtma tesislerini bombalamıştır. Kirli suların denize akması sebebi balıkçılık çevresine negatif olarak yansımıştır. Gazze Şeridi'nde suyun bulunabildiği tek kaynak olan akifer seviyesinin olmaması nedeniyle yüzme ve deniz suyu ve kanalizasyonun akifere sızması engellenmiştir. İşgal, ayrıca 259 ton olduğu tahmin edilen Hudeir Kardeşler Şirketine ait 6.000 m² tarımsal üretim girdileri için depoları bombalayarak çok büyük miktarda tehlikeli ve çok zehirli atıkların ortaya çıkmasına, çevre felaketine ve zehirli maddelerin yeraltı rezervuarına sızmasına neden olmuştur. Sokakların bombalanması ve su hatlarının hasar görmesi de büyük bir çevre felaketine yol açmıştır. 14.000 metre uzunluğundaki su şebekeleri ile 10.500 m²'lik yol ve 17.200 m yol şebekesi tahrip edildi. 12 Kanalizasyon şebekeleri ve su şebekelerinin %50'sini oluşturan 50 su kuyusunun zarar görmesi büyük su sıkıntısına neden olmuştur ve Gazze'deki kardeşlerimize haftada 1 veya 2 kez su ulaşabilmekte.

Fosfor gibi uluslararası yasaklı füzeler kullanılarak 350.000 m³ toprak, 100 adet sera ve 2.000 dönümden fazla tarım arazisi zarar görmüştür.

Zarar türü	Adet/Miktar	Yardım çeşidi	Değer \$	Toplam \$
kanalizasyon istasyonu (büyük ölçüde)	3	Yeniden imar	1.000.000	3.000.000
Sokaklar ve altyapı (tamamen)	30	Yeniden imar ve restore	750.000	22.500.000
Sokaklar ve altyapı (tamamen)	45	Yeniden imar ve restore	100.000	4.500.000
Su arıtma tesisi (tamamen)	2	Yeniden imar ve restore	100.000	200.000
arıtma tesisi (tamamen)	1	Yeniden imar ve restore	40.000	40.000
Toplam \$				30.240.000

– Enerji ve telekomünikasyon sektörü

Sektör, ildeki sürekli bombardımanından zarar gördü, Bakanlık, bombalama nedeniyle sektördeki maddi hasarın 14.991.297 \$ olarak tahmin edildiğini açıkladı.

Enerji Kurumu Başkanı, elektrik yokluğunun %58,2'ye ulaştığını, bu sayede elektrik kesintisi saatlerinin 16 saate çıktığını ve mevcut enerjinin (166,9) megavat olduğu 8 saate kıyasla, enerji talebinin 400 megavata ulaştığını açıklamıştır.

– Turizm Sektörü

İşgalin çok sayıda restoran ve kafeyi yerle bombalaması ve turizm sektörünün kapanması nedeniyle 3.640.000 \$ maddi hasara neden olmuştur.

– İstihdam sektörü

Çalışma Bakanı, Filistin'deki işsizlik oranının dünyadaki en yüksek oran olduğunu açıklamıştır. Sanayi, hizmet, ticaret ve turizm tesislerinin bombalanması sonucu istihdam sektörü büyük zarar gördü, 19.766 kişinin çalıştığı 2.000'den fazla tesis hasar gördü saldırı nedeniyle temel gereksimlerin ve yakıtın bulunmaması sonucu şu ana kadar kapatılmış durumdadırlar.

Çalışma Bakanlığı'nın Gazze'deki 4 kattan oluşan binasının genel merkezi, zemin kat "depolar olarak kullanılıyor" tamamen yıkılmıştır.

Zarar	Adet/Miktar	Yardım çeşidi	Değer \$	Toplam \$
Çalışma Bakanlığı'nın binası (tamamen)	1	Yeniden imar	300.000	300.000
gündelik işçiler	19.766	3 aylık nakdi yardım	800	15.812.800
Geçici istihdam projeleri	19.766	Geçici istihdam projeleri	250	4.941.500
Toplam \$				21.054.300

– Sınır Kapıları Sektörü

Saldırının başından bu yana işgal, Gazze'deki acıları artırmak ve onlara baskı yapmak için tüm kapıları kapatmıştır. Kerem Abu Salem kapısı saldırıda 11 gün üst üste kapatılarak ilaç ve yakıt girişi engellendi. Sağlık ve enerji sektöründe büyük bir krize neden oldu ve jeneratörleri çalıştırmak için gereken yakıt yokluğu nedeniyle bazı hastanelerin çalışmalarının askıya alınmasına neden olmuştur. Yeniden imarın temel malzemelerini oluşturan sanayi ve ticaret sektörlerine hammadde, demir ve yapı malzemelerinin girişini de engellemiş, Gazze'nin yeniden inşasında önemli bir gerilemeye neden olmuştur.

Tekstil ve Kumaş Birliği Başkanı, kapıların kapatılması sonucunda giyim sektörünün uğradığı zararın 20 milyon dolar olduğunu açıklamıştır. İşgal Filistin pazarının Batı Şeria'ya ve işgal iç bölgelere herhangi bir ürün pazarlamasını engellediği için, çiftçiler ve tüccarlar günde 2,5 milyon dolar zarara uğramıştır.

İşgal, saldırının başlangıcından bu yana Beyt Hanun/İrez sınır kapılarının neredeyse tamamen kapatmıştır yalnızca çok özel kanser hastaları kategorisi ve acil vakaların giçisine izin verilmiştir. Gazze Şeridi'nde daha önce 500 hastadan sadece 5 hasta geçiş yaptığından, kalp, böbrek gibi kronik hastalıkları ve diğer rahatsızlıkları olan kişiler tedaviden mahrum bırakılmıştır.